

nejo baš poslednje državne volitve mnogo pripomoči, da poprej pade italijanska slava in primorski Slovani poprej praznujejo zmage dneva.

Turčija in Grška.

Kakor se je pričakovalo ni na spominski dan 6. aprila napovedala Grška Turški vojske. Na velikanskem shodu v Atenah, ki se je vršil ta dan, so vsi govorniki in ž njimi mnogobrojno zbrani narod naravnost zahtevali, da vlada napove Turčiji vojsko. Grška vlada ima pa vsejedno malo strahu pred velevlastmi. Velesile so ji namreč naznanile, da v slučaju vojne mej Grško in Turčijo prepuste vso odgovornost tisti državi, katera vojno napove, a ne bodo pripustile, da bi dotična država imela od vojne kako korist. Da se vlada obotavlja, ljudstvu ni všeč; razburjenost mej narodom je velikanska in nevolja, da vlada še ni Turčiji napovedala vojne, je tolika, da se je ta nevolja že jela obračati proti kralju. Grški kralj ima težko stališče, če se ne bo udal zahtevi naroda, lahko se izvrši upor proti njemu.

Turška vlada je veleposlanikom naznanila, da je pripravljena umakniti svojo vojsko s Krete, ako izposlujejo velesile, da se prej umakne grška vojska.

Ker se ni napovedala vojna, so Grki dali svoji bojaželnosti na drugi način duška. Kakor je bilo pričakovati se je zgodilo. Med grškim prebivalstvom v Tesaliji in Makedoniji se je začelo revolucionarno gibanje. Turške oblasti so aretovale več sto grških duhovnikov in drugih vplivnih mož. Vstaja v Makedoniji je torej postala meso. Pod vodstvom bivših grških častnikov je 3000 grških vstašev prekoračilo makedonsko mejo. Grki v Makedoniji so vsi pripravljeni na vstane. Vstaja napreduje. Vstaši so naskočili in zasedli mestece Baldinos in blokirali 800, v njem se nahajajočih turških vojakov. Dvema grškima jadrenicama, ki sta se pri Prevesi poskusili izkrcati z 700 vstaši, so Turki preprečili izkrcanje. Streljali so iz topov na nje. Jedna grških jadrenic se je vsled poškodb potopila. Dalje je 1400 grških vstašev naskočilo Nasdo, a turški vojaki so po daljšem boju vstaše pognali v beg.

Vstaši se povsod vrlo gibljejo. Po večdnem obleganju so zavzeli Baldinos in zasedli še druge kraje, iz katerih jih Turki ne morejo pregnati. Turški vojski so vstaši jako otežkočili pot na grško mejo. Razmere v Makedoniji postajajo hujše nego na Kreti. Vstaši razširjajo proklamacije, s katerimi se pozivlja prebivalstvo na revolucijo, da se tudi Makedonija združi z Grško.

Kakor videti so razmere na Balkanu kaj zamotane. Mesto, da bi se rešilo krečansko vprašanje, je prišlo na površje še bolj pereče makedonsko vprašanje. Težko bo drugače, da se vse neha s propadom Turčije. Posamezne velesile se bodo trgale za njene dele. Dasi je grška vlada zaukazala vsem zapovednikom, naj strogo pazijo, da ne pride do konfliktov mej grško in turško vojsko, in da si grška vlada zatrjuje, da so Turki sami krivi nastalih

prask na meji, vendar utegnejo vstaši imeti veliko, seveda skrivno oporo v grški vojski. Najbolj mori Turčijo in Grško okoliščina, da obema nedostaje denarja. Grška vlada je sklicala parlament, ki naj dovoli najeti posojilo 20 milijonov frankov.

Politični pregled.

Državni zbor je minoli petek odšel na velikonočne počitnice in se zopet snide dne 26. aprila. Sprva so bile seje bolj formalnega značaja, potem se je razpravljalo o nujnih predlogih. Posebno huda je bila debata o predlogu, naj poseben odsek preiskuje dogodke ob galiških volitvah. Ker so Mladočehi z vlado in poljskim klubom potegnili, je državni zbor sklenil, da se verifikacija galiških volitev izroči navadnemu odseku. S tem se je vlada izognila velike blamaže.

Češke zahteve. — Čehi niso zadovoljni z dosedanjimi svojimi pridobitvami in ne bodo drugače vlade podpirali, da se jezikovna naredba raztegne tudi na Moravsko in Slezijo, v Sleziji osnujejo le državne srednje šole, na Moravskem pa češko vseučilišče in višja tehnična šola.

Dr. Lueger je voljen za dunajskega župana in je bil dne 14. t. m. tudi že potrjen, ko se je grof Badeni pripričal, da ga želi dunajsko prebivalstvo in da ni tako nevaren, kakor so mu ga liberalci slikali. — Dunajski mestni zastop je dovolil 500 gld. društvu „Südmarek“ in s tem pokazal svoje sovraštvo do Slovencev.

Avstrija in Rusija. — Dne 25. aprila odpotuju naš presvitli cesar v Petrograd, da obišče ruskega carja Nikolaja II. Cesar bo potoval v večjem spremstvu. S cesarjem gre v Peterburg tudi nadvojvoda Oton. Kakor se čuje se delajo v Peterburgu velikanske priprave za sprejem našega cesarja. Dalje bo v cesarjevem spremstvu tudi minister vnanjih del grof Goluchowski. Dasi ima sestanek obeh cesarjev prijateljski namen, vendar utegne obisk našega cesarja v Peterburgu z ozirom na močno zamotane razmere na Balkanu postati važnega političnega pomena.

Srbija in Bolgarija. Dne 13. aprila so Srbi in Bolgari priredili veliko slavnost v proslavo obnovitve trgovinske pogodbe mej Srbsko in Bolgarsko. Ta slavnost je bila ob ednem velikanska manifestacija srbsko-bolgarske solidarnosti. Na tisoče naroda je prisustovalo velikanski slavnosti. Z ozirom na ravno nastalo ustajo v Makedoniji ima ta manifestirana srbsko-bolgarska solidarnost velik pomen. V zvezi s Črnogoro hočeta ti dve državi v makedonskem vprašanju skupno postopati. Kakor se zdaj čuje ima ta zveza pred vsem namen nasprotovati Avstriji in Grški, prvi da ne prodere v Makedonijo in drugi da se ne okoristi na Balkanu. Posebno za Grško bo slabo, če bo poleg Turkov imela še druge nasprotnike. Turčiji seveda bi bilo všeč, če bi zveza nasprotovala Grkom.

Obrtnija.

Pariška razstava leta 1900.

Francosko ljudstvo se že močno zanima in pripravlja za mejnarodno razstavo prve vrste, dasi ravno ima še tri leta časa. Za pripravljanje prostora, stavljenje poslopij in glavno urejevanje razstave potrebovali bodo okroglih 20 milijonov dolarjev.

Na kak način spraviti skupaj toliko denarja, je resno vprašanje; ravnatelji nameravajo napraviti na sle-